

On. Biblioteca Universității din Cluj

Sibiu

Főszerkesztő:
Dr. Olosz Lajos
Felelős szerkesztő:
Martzy Mihály
Laptulajdonos a
CORVIN
Lapkiadó R. T.

DELI IRLAP

A timistorontali törvényes bej. sz. 85.
(Dos. No. 934/1938)
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és **Dr. VÁRN**
ELEMÉ

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkegyesség lapja

Ma: Gazdasági és jogi figyelő

A török köztársasági néppárt kongresszusának záróülésén Saradzoglu miniszterelnök külpolitikai nyilatkozatot tett, mely szerves folytatása a török kormányférfiak eddigi hasonló nyilatkozatainak. Uj mozzanatot Saradzoglu nyilatkozata külpolitikai vonatkozásban nem hozott, ami arra mutat, hogy a jól bevált török külpolitika eddigi irányelveit célravezetőnek tartják a jelenlegi helyzetben is. — Török vonatkozásban figyelmet keltett az a hír, hogy a szövetséges hatóságok lezárták a határt Szíria és Törökország között. Az ankarai brit katonai attasé e tényt — mint lapzártakora a Stefani híradata nyomán értesülünk — hivatalosan közölte a török kormányval. Az attasé a szövetséges hatóságok határozatát azzal indokolta, hogy nem akarják, hogy Szíriából és Palesztinából hírek szivárognak ki.

Moszkva és az angol sászok

Amily nagy port vert fel Roosevelt és Sztalin levélváltása, éppen olyan nagy a bizonytalanság még ma is Roosevelt levelének a főleg Sztalin válaszelevelének tartalmát illetően. A politikai megfigyelők találgatásokra vannak utalva s értelmük, hogy külső jelekből igyekezzenek legalább is valószínű következtetésekre jutni, miként szándékoznak nézeteiket Moszkva és az angolszászok összehangolni a Szovjet területi követeléseiben. Moszkva tudvalevően bizonyos területekre igényt tart, most már ugyan nem szociális, forradalmi jelszavak révén, hanem a cári politika hagyományos elveivel visszakanyarodva, a „történelmi jog”, a „népi elv”, a „hadászati biztonság”, a „tengerek és tengerszorosok szabad használata” jegyében. Különböző hírforrások közlése alapján, több jelentést olvastunk az utóbbi időben arról, hogy Moszkvának a területi kérdésekben mik a követelése, arról azonban, hogy e követelések teljesítésére angolszász részről mily mértékben mutatkozik hajlandóság, eddig nem érkeztek hírek. Csak homályos utalások történtek arra, hogy London és Washington nem zárkózik el Moszkva ugynevezett befolyási körzetének kijelölésétől. A szovjet—angolszász megegyezés létrehozásához — mint erre semleges megfigyelők több ízben rámutattak — feltétlenül szükségesnek tartják Roosevelt és Churchill találkozását Sztalinnal. Ez a találkozás a casablancai szövetséges értekezlet óta várat magára. A legutóbbi washingtoni megbeszélések után ismét időserűvé vált az angol—amerikai—szovjet értekezlet. — Tehéránban Litvinov állítólag már előkészületeket is tett erre, Churchill északafrikai látogatását pedig a Basler Nachrichten azzal hozta összefüggésbe, hogy Kairót szemelték ki a Sztalinval való találkozás színhelyéül. — mind a mai napig azonban csak terv maradt Sztalin részvétele a szövetségesek közös megbeszélésén. Feltűnő hír kelt azonban szárnyra Benes volt csehszlovák köztársasági elnök közvetítő szerepéről.

Benes küldetése

Benes küldetésével a román sajtó is élénken foglalkozik. A Curentul című bucaresti lap bétfői — június 14 keltezésű — számának vezércikke a Dagens Nyheter című svéd lap newyorki értesülése nyomán felhívja a figyelmet arra, hogy Benes Londonba

Váratlanul lezárták a határt Szíria és Törökország között

„A szövetségesek nem akarják, hogy Szíriából és Palesztinából hírek szivárognak ki” — Törökország továbbra is az érdekeinek megfelelő kapcsolatokra törekszik Németország, Anglia és a Szovjetszövetség irányában — VI. György angol király Észak-Afrikában

Visszautasított szovjet előretörések Orel körzetében

való visszatérése után Moszkvába utazik, hogy közeledést hozzon létre Oroszország és a kelet-európai államok között. Washingtonban különös fontosságot tulajdonítanak az európai kisállamoknak, — állapítja meg a Curentul cikkirója, majd a New York World Telegram erre vonatkozó jelentéséből idéz: „A főkérdés Sztalin magatartása ezekkel az államokkal szemben”. — „A béke tartóssága oly mértékben valószínűsíthető meg, amely mértékben Oroszország és az Egyesült Államok szakítani tudnak elszigetelődései politikájukkal és együttműködnek a világ többi részével. Ami az Egyesült Államok magatartását illeti, az Szovjetországnak mostantól fogva, a béke megkötéséig folytatandó politikájától függ”.

Benes — a Curentul szerint — a Szovjetunióval határos államoknak az élethez való jogáról vallott amerikai állásponton igyekszik majd meggyőzni Moszkvát, „mert Európa jövő békeje a kisállamokkal való együttműködés mértékétől függ”. A román lap sulyosnak mondja Benes feladatát, egyben emlékeztet arra, hogy Benes — aki annak idején szembenállott a csehszlovákiai kommunistákkal — nem az az ember, akiben a szovjet politikusok fenntartás nélkül megbíznak. De ha Benesnek, mint az amerikai elgondolások felhatalmazott tolmácsának, sikerülne is a leg-hatalmasabb érvekkel előállnia Moszkvá-

ban a szomszédos államok felosztását vagy az életükbe való orosz beavatkozást megakadályozandó, — „ki tudja elképzelni, hogy meggyőzőhetné Sztalin elvtársat, vagy megváltoztathatná Oroszország politikáját csak egyetlen pontban is — kérdezi a Curentul, — azt a politikát, melynek ma is ugyanazok a céljai, mint voltak a múltban.”

Az elszigetelődései politika

A bucaresti lap a továbbiakban felveti a kérdést, megvan-e a hajlandóság az Egyesült Államokban és a Szovjetszövetségben arra, hogy szakítson elszigetelődései politikájával. Amerika tekintetében nem vitás az a kérdés, — állapítja meg a Curentul. Példa az USA magatartására az északafrikai eset: Giraud tábornok mellett Washington messzemenően sikra szállt. Ebből az a következtetés vonható le, hogy az USA a jelenléti politikáját követi az európai ügyekben. Ellenkező megállapításra jut azonban a Curentul cikkirója Moszkva politikáját illetően. Szerinte Sztalin, még ha akarná is, nem tudná megváltoztatni Szovjetországnak elszigetelődései politikáját, „mert a bolszevista rezsim fenntartása csak a legmeherevbb elszigetelődései politika révén lehetséges”. Ennek az állításnak bizonyítására a cikkirő felsorolja azokat a nehézségeket, melyeket Moszkva a szovjetbeli helyzet iránt érdeklődő külföldiek elé

gördít; utal arra, hogy Szovjetországnak a külföldiek csak hivatalos idegenvezető kíséretében és csak meghatározott utvonalonon és helyeken közlekedhetnek („jól tudták titokban tartani Oroszország fegyverkezését s így neveltek negyed századon át szovjet alattvalókat, akiknek fogalmuk sem volt más államok életéről”). A külföld megismerésére Moszkva csak hivatalos megbízottjainak adott módot. A cikkirő szerint Moszkva urai sohasem fogják például megengedni az amerikaiaknak, hogy az orosz népet rávegyék arra, hogy vannak másféle életformák is a szovjet-életen kívül.

X

Benes küldetését illetően a Curentul borúlatoan vélekedik: — Mit érhetne el Benes Moszkvában? Hogy mondjon le a Szovjet és a balti államok bekebelezéséről. Lengyelország kettéosztásáról, Besszarabiáról, a Duna torkolatáról és a Fekete-tengernek orosz beltengerré való átalakításáról? — kérdezi a lap, majd annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy ha Benesnek sikerülne is pillanatnyilag rábírnia Sztalint bizonyos engedményekre, a szorult helyzetben vállalt szovjet kötelezettségeknek semmi értéke nem lenne. „Amikor Oroszország tiszteletben tartotta egy szomszédos állam szabadságát, ezt azért tette, mert nem cselekedhetett másként”, — írja a Curentul. (—r)

A politikai arcvonal

Saradzoglu: A török külpolitika alapja a nép egysége és az erős hadsereg

Ankara. Saradzoglu török miniszterelnök tegnap a köztársasági néppárt négy évente összeülő kongresszusának záróülésén alkalmával nagy beszédet mondott, melyet a német távirati iroda, a DNB is ismertet. A miniszterelnök beszédének bevezető részében Törökország külpolitikájáról szólt. Négy esztendő óta keserves háborúval állunk szemben — mondotta — amely az egész világon tombol. Ezen négy esztendő alatt több alkalommal szembenéztünk a háború veszélyével mi is, de az Atatürk által megkezdett politika szellemével megfelelően és ezt az utat követve, az ország lakosságának áldozatkészsége és egysége magatartása révén eddig teljesen megmenekültünk a háború veszélyétől.

Ankara nemzetközi kapcsolatai

Ismertette ezután a miniszterelnök Törökországnak a külföldi államokkal való viszonyát. A Szovjetunió kezét nyújtott Törökország függetlenségi háboruja alatt és megfordítva Törökország is segítségére volt a Szovjetunióknak. Ez a kölcsönös kapcsolat közelebb hozta egymáshoz a két országot és ezt a kapcsolatot megerősítjük a következő években is. A létrejött megállapodások mindkét fél függetlenségét biztosítják és védelmezik érdekeiket. Az Angliával kötött szövetség hosszú időtartamra szól és messzenyúló területekre terjed ki. Ezeket a megállapodásokat megerősítették azok a megbeszélések is, ame-

lyeket Eden külügyminiszterrel és Churchill miniszterelnökkel folytatunk. Németország, szintén kezét nyújtott nekünk, amikor lejött a Balkánra és ma baráti és megreményesítő egyezményben élünk Németországgal. Az események bebizonyították, hogy ez az egyezmény megfelelő mindkét fél igazi érdekeinek és továbbra is alkalmas arra, hogy gyümölcsöző hatással legyen a két országra.

— Mindezekből kitűnik — folytatta a miniszterelnök —, hogy külpolitikánk, amely a török nép egységén és az erős hadseregen nyugszik, megóvott bennünket a háború veszélyétől.

Törökország egy millió embert tart zászlók alatt

Ezután belpolitikai kérdésekkel is foglalkozott Saradzoglu és kijelentette, hogy a háború kitörésekor Törökország megkezdte a mozgósítást és most is egy millió embert tart a zászlók alatt. A háború természetesen pénzügyi tekintetben áldozatokat követel és az állami költségvetés ebben az évben 486

millió török fontra emelkedett. A rendkívüli költségvetés a hadsereg kiadása következtében ezenfelül még 500 millió török fontot jelent. Ezeket a költségeket Törökország örömmel viselte és továbbra is örömmel viseli, mert az ország védelmét szolgálják. Ismertette továbbá a török kormány küzdelmét a drágaság ellen és közölte, hogy ebben az esztendőben az országban bő termés várható. Amióta az angol hajószállítások megtörténtek, javulás következett be a török szállítási viszonyok tekintetében is. A török kormány azon lesz, hogy elérhető új rendszabályokkal a szállítások ügyét előbbrevigye és biztosra vehető, hogy a nép megértéssel fogadja a megszorító rendelkezéseket.

KEMAL ATATÜRK SZELLEMÉBEN

Saradzoglu miniszterelnök beszédét így fejezte be:

— Ha arannyal telt zsákjainkkal megtöltött gabonarakarainkkal, kétszáz millió török font állampénztári készletünkkel eljutunk a háború utolsó napjáig, akkor megvalósíthatjuk azt, amit Izmet Inönü elnök hirdetett: A török nép boldogulását és a török haza függetlenségét!

Négy igazságot kell megfogadnunk: 1. Törökök vagyunk és napról-napra törököknek leszünk. 2. Minden cselekvésünknek irányadó — tényező a hadás és a civilizáció. 3. Atatürk, aki a török nép akaratának erejét testesíti

meg, továbbra is él közöttünk, 4. A mi vezetőnk változatlanul Izmet İnönü köztársasági elnök és az is marad! — fejezte be beszédét a kongresszus záróülésén Saradzoglu török miniszterelnök.

Lezárták a határt Szíria és Törökország között

Lisszabon. (Stefani). Az Associated Press című északamerikai hírgyűjtemény értesülése szerint kedden délután hat órakor a szövetséges hatóságok Szíria és Törökország között lezárták a határt.

De Gaulle lemond?

Amszterdam. (DNE). A brit hírszolgálat értesülése szerint De Gaulle tábornok nem vett részt a francia nemzeti felszabadítás bizottságának kedden Algírban tartott ülésén. A bizottság többi tagjai valamennyien megjelentek az ülésen — a múlt szerda óta az első — amelyek az volt a célja, hogy megtalálja a kivezető utat a jelenlegi szakutcából. A jelentés hozzáfűzi, hogy az állandós politikai helyzet rosszabbodott és a megegyezés lehetősége ismét eltávolított.

LONDONBAN NEM NÉZIK JO SZEMMEL A SZAKADAK FRANCIAK TORZSALKODÁSÁT

Stockholm. (DNE). Az Aftonbladet című svéd lap londoni tudósítója részleteket közöl azzal kapcsolatban, hogy De Gaulle tábornok a lemondás gondolatával foglalkozik.

A lap szerint, amikor Giraud tábornok a múlt heten tudomást szerzett arról, hogy De Gaulle vissza akar vonulni a most létesített bizottságtól s el készítette a választ De Gaulle lemondására, McMillan északafrikai angol különmegbízott Giraudhoz sietett és többórás megbeszélés után sikerült meggyőznie, hogy a konfliktus enyhítésére a lemondás elfogadását halassza el.

A TÖRÖK NEMZETGYŰLÉS SZAPADSÁGON

Ankara. (DNE). A nagy török nemzetgyűlés június első hetében egy napon nyári szünidőre megy.

Ugyanez a hírforrás közli azt is, hogy a török hatóságok kijelentették, mit sem tudnak a szövetségesek e határozatának okairól s arra vonatkozóan sincsenek értesülések, meddig marad lezárva a szíriai-török határ.

Az angol fővárosban a francia véleménykülönbségek elé nagy aggodalommal tekintenek — fejeződik be a svéd lap cikke.

DE GAULLE ÉS GIRAUD CATROUX TÁBORNOKNÁL

Amszterdam. (DNE). Londonba érkezett jelentés közli, hogy De Gaulle és Giraud kedden este algériai lakásán meglátogatta Catroux tábornokot. De Gaulle és Giraud külön-külön gépkocsin érkezett Catroux lakására. A gépkocsikat erős rendőrökkel kísérték.

VI. GYÖRGY ANGOL KIRÁLY ÉSZAK-AFRIKÁBAN

Amszterdam. (DNE). A brit hír-

Tozso a japán országgyűlésülésének megnyitására az európai helyzetről is szölvött

Tokió. (Domej). A tenno és a kormány valamennyi tagjának jelenlétében tegnap nyit meg a japán országgyűlés rendkívüli ülészaka. Tozso miniszterelnök egy óras beszédet mondott, amelynek elején megemlékezett Yamamoto tengernagyról és az Attu szigetén elcsúszott hősökről és kijelentette, hogy minden japán kész követni példájukat. Japán mindent megtesz a végső győzelem érdekében. Az európai helyzetről szölv

szolgálati ügynökség jelenti, hogy VI. György angol király Észak-Afrikába érkezett, hogy az ott állomásozó csapatokat megtekintse.

VICHY IS ELISMERTE

ARGENTINA ÚJ KORMÁNYÁT

Vichy. (Havas-OFI). Hivatalosan közlik, hogy a francia kormány elismeri Argentína új kormányát.

A SPANYOL HADITANÁCS ÜLÉSE

Madrid. (DNE). A legelső spanyol haditanács Asensio tábornok, nemzetvédelmi miniszter elnökletével június 21-én, hétfőn összélt.

AZ ÚJ OLASZ KÖVET

BEMUTATKOZÁSA LISSZABONBAN

Lisszabon. (Rador). Renato Prunes, olaszország új lisszaboni követe átnyújtotta megbízó levelét Carmona tábornok, portugál köztársasági elnöknek.

ROOSEVELT ÜZENETE KALININNEK

Stockholm. (DNE). A moszkvai rádió közlése szerint Roosevelt elnök üzenetet intézett Kalininhez és annak a meggyőződésének adott kifejezést, hogy az Egyesült Államok és a Szovjetunió között a testvéri barátság és együttműködés tovább erősödik majd és ez háború után nyomatékossabban jut kifejezésre.

kijelentette, hogy Németország és Olaszország szövetségeseikkel együtt tovább haladnak a győzelem útján és biznak Japánban. Japán szilárdan hisz európai szövetségesei sikerében, tekintettel fényes hadvezetéseikre, leküzdhetetlen állásaira és a biztos irányításra. Azután csodálatát fejezte ki azoknak az országoknak, akik szilárdan kitartanak semlegességük mellett. Végül belpolitikai kérdésekkel foglalkozott.

Jelentéseink a harcterekről

Pantelleria környékén a tengely légierei tovább támadják a szövetséges szállító flottát

Berlin. A német vezéri főhadiszállás legújabb jelentése szerint a keleti harctereken, Orel körzetében, több ellenséges előretörést elhárítottak.

A német véderő nehéz tüzérsége jó eredménnyel lötte Leningrád hadi fontosságú berendezéseit.

Gyors német harc repülőgép-kötélek tegnap Pantelleria előtt ellenséges hajógyűlékezések ellen intéztek támadásokat. 2 nagy parti járművet elsüllyesztettek, több más hajót megrognáltak és egy rombolót súlyos találat ért. A kikötő-berendezésekben is nagyobb károkat okoztak. Egy német repülőgép eltűnt. Az ellenség a Földközi-tengeren 23 repülőgépet veszített.

Az olasz hadijelentés

Róma. Az 1177. számú olasz hadijelentés a következő:

Az algériai partok mentén haladó egyik ellenséges hajókaraván olasz torpedóvető repülőgépek támadtak meg s találatokkal egy 15.000 tonnás ellenséges gőzöst elsüllyesztettek, egy másik, 5.000 tonnás hajót pedig súlyosan megrognáltak.

Német légi harc repülőgép-kötélek Pantelleria sziget közelében ismét megtámadtak partvaszáló tengeri járműveket és közülük egyet elsüllyesztettek, többet pedig megrognáltak. Az ellenség kedden bomba- és gépfegyveres táma-

Szerencsés nyerők

Az Osztrálysorsjáték legutóbbi húzása az egy millió forintos aradi játékosok nyertek a 63877. számú sorsjeggyel. A szerencsés sorsjegyet a MERCUR Colocatura, Banca de Comerçiu din Arad, S. A. (volt Goldschmidt Bank) adta el egyik ügynöke, merker Pál által. A millió forintos nyereményt hárman osztózkodnak, egy menekült kikereskedő, egy fogász és egy borbély. Mindhárom szegény ember és így a szerencse jó helyre került. A három szerencsés nyerő már fel is vette a milliót. A húzások e hó végéig tartanak.

A június 15-én megsérültnek jelzett 7 ellenséges szállító hajó közül a további jelentések lezárása után 3 szállító hajó, összesen 9000 tonnatartalommal, elsüllyedt.

A hadi tengerészet biztosító egységei a L a M a n c h e csatornában egy támadó ellenséges repülőgépkötélekből 5 repülőgépet lelőttek.

Az elmúlt éjszaka magánosan repülő ellenséges repülőgépek a birodalom északi területe fölé hatoltak és bombákat dobtak le, ezek azonban csak jelentéktelen károkat okoztak.

Gyors német harc repülőgépek június 16-ra virradó éjszaka Anglia délkeleti részén bombáztak egyes célpontokat.

dást intézett Palermo környéki, továbbá Trapani és Agrigento tartományban levő helyiségek ellen. A polgári lakosságának csekély veszteségei voltak, az anyagi kár jelentéktelen.

Szicília szigete fölött 23 ellenséges repülőgépet lőttek le, köztük számos többmotoros gépet. Ezek közül ötöt az olasz, hetet a német vadászpilóták, tízenegy gépet pedig a légvédelmi tüzérség pusztított el.

PÜSPÖKI MISE A BOMBÁZÁS IDEJÉN

Róma. A Piccolo című lap szerint Reggio de Calabria legutóbbi ellenséges bombázása alkalmával történt, hogy az ottani székesegyház püspöke éppen a támadás ideje alatt mondott misét. Az egyik bomba olyan közel esett le a székesegyház épületéhez, hogy a talaj erősen megrázkódott. Ez a rázkódás érezhető volt a templomban is, az oltár egyik virágtartója leesett és darabokra tört, de a püspök tovább folytatta a misét és a légi támadás ideje és a mise után is együttmaradt híveivel.

„EURÓPA MA NEMETORSZÁGERT DOLGOZIK“

Berlin. A német lapok írják: Semleges megfigyelők, akiknek alkalmuk volt betekinteni a jelenleg Németor-

SPEZIA PÜSPÖKE A PÁPÁNÁL (Vatikánváros). XII. Pius pápa tegnap magánkhalgatáson fogadta Constantini speziai püspököt, aki a Szentatyának jelentést tett a város bombázásáról és azokról a károkról, amelyek egyházi épületeket értek.

FINNORSZÁG PONTOSAN FIZET AMERIKÁNAK. (Helsinki). Finnország június 15-én megfizette a 169 millió dolláros amerikai államadósságának esedékes részletét és kamatait. A fizetésre Finnországnak a háború következtében Amerikában befagyott követeléseit fordították.

TÖRÖK—BELGA GAZDASÁGI KAPCSOLATOK. (Ankara). Törökország újból felvette a gazdasági kapcsolatokat Belgiummal. Ugyancsak felvette a török kormány a gazdasági érintkezést a volt jugoszláv területekkel is.

AZ OLASZ URALKODÓ A BOMBÁZOTT LIVORNÓBAN. (Livorno). Az olasz király és császári kedden meglátogatta a legutóbbi légitámadások sújtotta Livorno városát.

POLITIKAI PÁRBAJ CSILE MAGARTÁSA MIATT. (Buenos Aires) Santiago de Chiliből érkezett jelentés szerint Morales Beltrame volt belügyminiszter nem volt hajlandó párbajra kijálni Rosetti volt külügyminiszterrel. Az incidens okát nem tudják, azt azonban hangsúlyozzák, hogy Rosetti tényleges külügyminisztersége idején a riodejaneirói panamerikai értekezleten Csile semlegessége mellett foglalt állást. Morales Beltrame ugyanekkor különleges küldetéssel Washingtonba utazott, röviddel ezután pedig a csilei kormány megszakította a diplomáciai viszonyt a tengelyhatalmakkal. A volt belügyminisztert annak idején személyében is hevesen támadták. (DNE).

ITAL-ÉS CIGARETTACSEMPESEKET TARTÓZTATTAK LE OLASZORSZÁGBAN. (Róma.) A rendőrség egy harminc tagú ital-és cigarettacsempész banda tagjait tartóztatva le. A banda tagjainál végzett házkutatás során 8 millió líra értékű különféle szeszestalt és 250.000 darab cigarettát találtak. (Rador.)

KESZÜL FINNORSZÁG JÖVŐ ÉVI KÖLTSÉGVETÉSE. (Helsinki). A finn parlament az ország jövő évi költségvetését szeptemberben fogja letárgyalni. A pénzügyminisztériumban már dolgoznak az új költségvetés összeállításán.

SPANYOLORSZÁG KÖVETET KÜLD A NEMZETI KINÁBA. (Madrid). A spanyol kormány elhatározta, hogy Nankingban, a nemzeti Kína székhelyén követséget állít föl. A spanyol külügyminiszter erről már értesítést is küldött a nemzeti Kína kormányának.

AFRIKÁBAN MEGTALÁLTÁK LENGYELORSZÁG ARANYKINCSEIT. (London). Francia Nyugat-Afrikában megtalálták az egykori Lengyelország 17 millió font értékű aranykincsét. Ezt az aranykincset 1939-ben vitték Varsóból Afrikába. Londonban egyelőre élénk vita folyik arról, hogy az aranykincs kit illet.

ELFOGOTT GYÉMANTCSEMPESEK BRAZILIÁBAN. (Buenos-Aires.) Rio de Janeiróból jelentik, hogy Porto Alegroban nagy gyémantcsempész-szervezetet lepleztek le. A csempészbanda tagjait letartóztatták. (Rador.)

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

Munkatársak:

CSAKÁNY BELA dr.
és
TAKÁTS LAJOS dr.

14

A nemzetvédelmi minisztérium javaslatára módosították a postatörvényt. A módosított törvény szigorú büntetést helyez kilátásba azok részére, akik háború vagy mozgósítás idején akár csak alkalmilag is, olyan küldeményeket továbbítanak, amelyekre nézve a postának kizárólagossági joga van. (M. O. 1943 VI. 9., 360. számú rendelet, D. H. jun. 13-i számában ismertette.)

Az egyenes és közvetett adóról, valamint az 5 százalékos rendkívüli illetékről szóló törvény elleni pénzügyi kihágásokra nézve a pénzügyminisztérium könnyítéseket léptetett életbe. Kimondotta, hogy a kereskedelmi könyvek vezetésének elmulasztása miatt nem vesznek fel kihágási jegyzőkönyvet azok ellen a román fajú kereskedők és kézművesek ellen, akiknek évi adózó jövedelme nem haladja meg a 100.000 lej. A közvetett adók tekintetében a rendelet úgy intézkedik, hogy felvesznek ugyan kihágási jegyzőkönyvet, de az eljárást csak 10 nap elteltével indítják meg. Ez idő alatt az illető adóalanyok módja van arra, hogy a 10 százalékkal növelt adóösszeget kifizesse s ezzel a bírság alól mentesüljön. Ugyanígy az eljárást követnek az 5 százalékos illetékről szóló törvény rendelkezései ellen elkövetett kihágások ügyében is. (Argus, 1943 VI. 9., 9032. szám.)

Három másik rendeletével a pénzügyminisztérium adó-, illetve illetékmentességet állapított meg. Az elsővel (M. O. 1943 VI. 12., 404.356. számú rendelet) mentesítették az 1.7 százalékos illeték alól azokat a szobéltető kötélt munkavégzési szerződéseket, amelyeknek értéke a 10.000 lej nem haladja meg s a munkát végrehajtó kézműves legfeljebb évi 100.000 lej adózó jövedelem után fizet egyenes adót. Ugyanezzel a rendelettel mentesítették az 1.7 százalékos illeték alól a 10.000 lejnél kisebb összegűről szóló szállítványozási szóbeli szerződések is, amelyeknél a szállítványozás alkalmasságát s a szállítást a kifizető saját eszközével és munkájával hajtja végre. A második rendelet (Argus, 1943 VI. 9., 9032. szám) kimondja, hogy az 1943-44. pénzügyi évre a hadirokkant és hadözvegy kedvezményezettjeinek az állami egyetemesítésben lévő cikkek után kereskedelmi adót nem fizetnek. Végül a harmadik rendelettel (Argus, 1943 VI. 11., 9034. szám) a pénzügyminisztérium megújította a tavaly érvényben volt intézkedést, hogy a fűrdő- és üdülőhelyeken lévő s csak az idejében kiadott ingatlanokra kizárólag a tényleges igénybevétel idejére vessenek ki épületadó.

A katonai és polgári ellátási államtitkárság rendelete értelmében a szappangyártás a nekik kiosztott glicerinmentes szilárd olajból csak az ugynevezett NS- és S-jelzésű szappant készíthetik, egy-, illetve kétkilogrammos súlyban. Az NS-jelzésű szappan ára kicsinyben az egész ország területén 146 lej, az S-jelzésű szappané, szintén az egész ország területén 189 lej kilogrammonként. (M. O. 1943 VI. 9., 1222. számú rendelet.)

Az országos ár-kormánybizottság újabb rendeletben hangsúlyozta, hogy a magán-céllalatos tisztviselőiknek és munkásaiknak csak a kormánybizottság előzetes engedélyével adhatnak fizetést, illetve béremelést. A rendelet megjelöli, hogy nem helyezi hatálya alá a különféle iparágakban dolgozó munkások béreinek megállapítására kiadott rendelkezéseket, vagyis érdem- és szolgálati időt tekintve véve, egyéni javítások továbbra is megengedettek. (M. O. 1943 VI. 11., 198. számú rendelet.)

Munkabér-szabályozó tevékenysége során az ár-kormánybizottság a legutóbb az építőiparban (M. O. 1943 VI. 9., 194. számú rendelet) és a növényi olajgyártásban foglalkoztatott munkások részére szabott meg legalacsonyabb és legmagasabb munkabért. (M. O. 1943 VI. 11., 197. számú rendelet.) (p. j.)

Ujabb területeket minősített katonai érdekövezetnek a minisztertanács

A hivatalos lap május 29-i 124. számában közzétett minisztertanácsi napló az ország területén már előzőleg létesített ugynevezett határ-és katonai érdekövezeteket kibővítette és újabb területeket utalt a nemzetvédelmi minisztérium felügyelete alá s az 1938 december 16-i és 1942 április 2-án módosított rendelet törvény hatáskörébe.

A rendelkezés a határövezetnek lényegesen kiszélesíti, azon kívül katonai érdekövezetnek minősíti Abrud-Abrudbánya, Aiud-Nagynyed, Alba Iulia-Gyulafehérvár, Blaj-Balázsfalva, Caransebes-Karánsebes, Cugir-Kudzsir, Deva,

Déva, Fagaras-Fogaras, Hateg-Hátszeg, Lugo-Jugos, Medias-Medgyes, Petrosani-Petrozsény, Resita-Resicabánya, Sibiu-Nagyszeben, és Timisoara-Temesvár városok és környékének bizonyos — a minisztertanácsi naplóhoz mellékelt vázrajzban feltüntetett — területeit.

Mivel a katonai övezetnek minősített területen való tartózkodást, az ott lakást, az ingatlanforgalmat, földművelést, haszonbérleteket stb. különleges szigorító intézkedések szabályozzák, szükségesnek látjuk a törvény főbb rendelkezéseit ismertetni.

A katonai övezetben való letelepedéshez előzetes engedély szükséges

A nemzetvédelmi minisztérium ezeken a területeken megtiltja az építkezést, erdősegek, gyümölcsösök, takarmánynövények ültetését; erdők vágását, tavak lecsapolását; víz-, gáz-, villanyvezetékek, csatornák létesítését; bányák ki-termelését s megszigoríthatja a személyforgalmat.

A katonai érdekövezetben való letelepedés és lakás csupán a nemzetvédelmi minisztérium előzetes engedély alapján történik. A nemzetvédelmi szempontból nem kívánatos elemeket a minisztérium 24 órai határidőn belül indokolás mellőzésével eltávolíthatja e területekről.

Tilos ezeken a területeken a fényképezés, tájfestés, földmérés stb., valamint — előzetes engedély nélkül — az építkezés, ültetés stb.

INGATLAN ADÁS-VÉTELE

Rendkívül fontossgal bírnak azok az intézkedések, amelyek az ingatlanforgalmat szabályozzák, valamint az ingatlanok haszonbérletére nézve tartalmaznak előírásokat.

Adás-vételnél az eladó köteles ingatlanát előzőleg a nemzetvédelmi minisztériumnak feljárnani, közölve az eladási feltételeket, hogy a minisztérium elővételi jogát gyakorolhassa. Az eladási

ár kizárólag készpénzben határozandó meg. A felajánlás a törvényszék mellett működő portali-hivatal útján történik. Az ajánlat a minisztériumot képviselő illetékes hadtestparancsnokságnak címezendő. Ha a minisztérium elővételi jogával élni nem kíván, vagy az értesítés kézhezvételétől számított 3 hónapon belül nem válaszol, az ingatlan szabadkézből adható el. Ha az értesítéstől számított 6 hónapon belül az eladó az ingatlan nem adja el, a felajánlási eljárás megismétlődik.

A vevő köteles a megvásárolni szándékozott ingatlanra vonatkozólag a nemzetvédelmi minisztérium, illetve az őt képviselő illetékes hadtestparancsnokság előzetes engedélyét megszerezni. Az engedély iránti kérvényhez a következő okiratok mellékelendők: 1. Az eladó által eszközölt felajánlás másolata. 2. A szerződés-tervezet közjegyzői másolata. 3. Állampolgársági bizonyítvány. 4. Származási (etnikai) bizonyítvány. 5. Büntetlenségi bizonyítvány az ügyességtől. 6. Születési anyakönyvi kivonat. 7. A népesedési hivatal bizonyítványa arról, hogy a vevő mióta lakik az illető helységben. 8. A katonai övezetben való lakhatási engedély hiteles másolata. 9. A vevő katonai helyzetét igazoló okirat.

10. Községi bizonylat a vevő anyagi helyzetéről, végül 11. Az állambiztonsági hivatal igazolása arról, hogy a vevő államellenes mozgalmakban nem vett részt. Román fajú ügyének csak az 1-5. pont alatt felsorolt okmányokat csatolják.

A vásárlási engedély hiánya a szerződés teljes megsemmisítését eredményezi. Nagyon fontos tehát, hogy bárki, mielőtt ingatlan vásárolna, érdeklődjék meg annak jogi helyzetét és igyekezzék a megszabott alakiságoknak mindenben eleget tenni. Igen sok esetben előfordult, hogy az engedély hiánya vagy megtagadása miatt az eladó az időközben értékben lényegesen növekedett ingatlan a vevőtől visszaperelte s a vevő lényegesen anyagi kár érte elővigyázat-lansága miatt.

AJÁNDÉKOZÁS, ÖRÖKSÖDÉS, BÉRBEADÁS

A más jogcimen (ajándékozás, öröksődés stb.) szerzendő ingatlanra vonatkozólag a jogszerező hasonlóképpen köteles az említett engedélyt beszerezni. Ha a minisztérium, illetőleg a hadtestparancsnokság az örökös ilyen irányú kérelmét elutasítja, ugy az köteles örök részét a minisztérium értesítésétől számított 3 éven belül eladni.

A katonai érdekövezetben fekvő ingatlanok bérbeadásához, illetve bérbe-vételéhez szintén szükséges engedély. A bérbeadó köteles az ingatlan a minisztériumnak feljárnani, elsőbbségi jogának gyakorlása céljából. E jogot a minisztérium az értesítéstől számított 30 napon belül gyakorolhatja.

Nyilvános ingatlan-árverésnél az eljáró hatóság köteles az árverés napjáról és feltételeiről a nemzetvédelmi minisztériumot értesíteni. Az árverés az értesítéstől számított 3 hónapon belül nem tartható meg. Az ilyen ingatlanokra nézve a vásárlási jogot a minisztérium a kisajátítási eljárás szabályai szerint gyakorolhatja.

Takáts Lajos dr.

Hogyan pótolhatók az elveszett kölcsönjegyzési igazolványok

Az 1941. évi visszacsatolási kölcsön kibocsátása során igen sokan nem vehették át a végleges címleteket, mert a kölcsön jegyzéseket kapott jegyzési igazolványokat (alírási nyugtákat) elvesztették. Hogy ez esetben ne kelljen az elvesztett okiratok megsemmisítésére vonatkozó nehézkes és hosszadalmas eljárást követni, a hivatalos lap 1943 február 6-i 31. számában megjelent 69. számú rendelet törvény a jegyzési igazolványok másolatának kibocsátására egyszerűsített eljárás keretében belül nyújt lehetőséget.

A törvény különben nemcsak a visszacsatolási kölcsönre, hanem általában minden államkölcsönjegyzési igazolványra vonatkozik. Alkalmazható a törvény ezen kívül az egyesítés vagy konverzió céljából az állami hatóságokhoz benyújtott állampapírokért kapott elismervényekre is. Nem alkalmazható a törvény az elvesztett vagy megsemmisült kötvényekre (végleges címletekre) amelyek az eddig érvényben volt jogszabályok szerint semmisítendők meg.

Az elveszett, megsemmisült, vagy ellopott kölcsönjegyzési igazolványok tekintetében a tulajdonosnak a törvény értelmében a hivatalos lapban közleményt kell közzétennie. A közleménynek tartalmaznia kell a tulajdonos családi és keresztnévét, lakhelyét, az elvesztett tanúsítvány keltét, megnevezését és értékét, meg kell jelölni azt a kölcsönt, amelynek jegyzésére az igazolvány vonatkozott, valamint a jegyzési helyet. Ezen kívül a közleménynek felhívást

kell tartalmaznia harmadik személyekhez, hogy az igazolványt 30 napon belül szolgáltatassák vissza a tulajdonosnak, vagy ezt ugyanezen határidő alatt előterjesztésben (opozitio) tagadják meg. mert ellenkező esetben az igazolványt a tulajdonos megsemmisíteti. Végezetül a közleményben meg kell tiltani az igazolvány forgatmány útján való átruházást azokban az esetekben, ha az illető kölcsönre vonatkozó kibocsátási szabályok ezt az átruházást megengedik. Abban az esetben, ha a tulajdonos maga is forgatmány útján jutott az igazolvány birtokába, akkor a közleményben a forgatmány keltét és helyét is fel kell tüntetni a megjelölésével, akik között az átruházás létrejött.

A közleményt a legnagyobb pontossággal kell megzerkeszteni, mert hiányos vagy téves közlemény alapján másodlat kibocsátása nem igényelhető.

A közleménynek a hivatalos lapban való megjelenése után a vonatkozó kölcsönjegyzési igazolvány alapján a kölcsön címletei nem bocsáthatók ki s a tanúsítvány jogügyletek tárgyát nem képezheti.

A törvény szerint bármely érdekelt személy a közleménynek a hivatalos lapban való közzétételétől számított 30 napon belül közvetlenül a pénzügyminisztériumhoz benyújtott egyszerű kérelmet, vagy a végrehajtótestület (Corpul Portareilor) útján a pénzügyminisztériumhoz intézett értesítést (notificare) útján ellentmondással (opozitio) élhet a

kérdéses kölcsönjegyzési igazolvány megsemmisítése ellen. A határidőben beadott ellentmondás alapján a kölcsönt kibocsátó hatóság felhívja mind azt, aki a megsemmisítési közleményt a hivatalos lapban közzétette, mind azt a személyt, aki az ellentmondást benyújtotta, hogy veli jogaikat a rendes bírói hatóságok előtt érvényesítsék. Ez esetben a másodlat kiállítása csak jogerős bírói ítélet alapján történhetik. Az igényt teljesen békés- és illetékmentesen a törvényszék előtt kell érvényesíteni.

Ha a megszabott határidőben ellentmondás nem érkezett be, az ellentmondási határidő lejártától számított 30 napon, tehát a közlemény közzétételétől számított 60 napon belül a tulajdonos a pénzügyminisztériumtól egyszerű kérelemmel az elvesztett igazolvány megsemmisítését és másodlat kibocsátását kérheti. A határidő záros, minek következtében a hivatalos lapban közzétett közlemény hatályát veszti, ha a kérvényt a határidőben nem adták be. Ha valaki a határidő elmulasztja, a közleményt a hivatalos lapban újból közzé kell tennie.

A kérelemhez csatolni kell a hivatalos lapnak azt a példányát, amelyben a közlemény megjelent. Miután az ily természetű közlemények a hivatalos lap második részében jelennek meg, a vonatkozó szám második részét kell benyújtani.

A kérels alapján a pénzügyminisztérium, amennyiben határidőben nem érkezett be ellentmondás, a jegyzési igazolványt megsemmisítettnek jelenti ki

A Déli Hírlap gazdasági és jogi figyelője

(Folytatás a 3-ik oldalról)

és elrendeli a másolat kiadását. E miniszteri határozatot közzéteszik a hivatalos lapban, minek megtörténte után kiadják a másolatot, amely tulajdonosának ugyanazokat a jogokat biztosítja, mint a megsemmisített eredeti.

Ha a pénzügyminisztérium a jegyzési igazolvány megsemmisítését és a másolat kiadását megtagadja, ugyancsak bélyeg- és illetékmentes eljárás útján a törvényszék előtt kell ezt az igényt a pénzügyminisztérium ellen érvényesíteni.

A pénzügyminisztérium megsemmisítő

határozata avagy a törvényszék jogerős ítélete minden, a megsemmisített jegyzési igazolványra alapítható jogot vagy igényt megszüntet. Nem szünteti meg azonban harmadik személyeknek azt a jogát, hogy a megsemmisítést kérelmezővel szemben esetleges igényeiket érvényesítsék. Ily igény különösen akkor állhat elő, ha valaki rosszhiszeműen megsemmisítette meg a kölcsönjegyzési igazolványt azután, miután azt másnak eladta, vagy bármilyen más módon másra átruházta.

Csákány Béla dr.

A forgalmi adótörvényről

A forgalmi adókulcs alkalmazása

Régebbi utasítások szerint a forgalmi adót úgy kell kiszámítani, hogy a forgalmi adóra is kell forgalmi adót fizetni.

Ahhoz, hogy például 12 százalékos forgalmi adót tudjék leróni az adóköteles összegre 13,64 százalékkal kell megszoroznom. Tegyük fel, hogy 5000 lej számlaösszeg után kell ezt az adómentet befizetnem, úgy 13,64 százalékkal megszorozva 622 lejt kell a kinc-

tárnak forgalmi adó fejében lerónom. A számla végösszege tehát, miután a vevőnek a kiszámított forgalmi adót felszámítottam, 5682 lej lesz. Ha már most a kincstár a számla 5632 lejes végösszege után kiszámítja a neki járó 12 százalékos forgalmi adót, úgy ez 632 lejt fog eredményezni, tehát ugyanannyit fel-fel, mint amennyit a magasabb kulccsal lefelé számítottunk.

Az életben lévő fényüzési és forgalmi adókulcsokat tehát a következő bruttó kulcsok segítségével kell alkalmaznunk:

40 százalék helyett a számla összege	67 százalékkal szorzandó
30	42,3
18	22
12	13,64
5,7	6,11
5	5,26
3	3,11

Kárpitozott butor forgalmi adója

A kárpitozott butorgyarak és műhelyek készítményeik teljes összege után kötelesek a forgalmi adót leróni. Ha a gyártás során olyan pamut-, gyapju- vagy selyemszövetet használtak fel, amelyre a konfekció fejében járó forgalmi adó már leróvatott, utólagos megállapítás alapján ezt az adót egyéni kérelmezésre a kincstár természetesen jóváírja.

Viszont azok a kárpitostesterek, akik nem maguk készítik butoraik asztalosmunkáját, illetve a kárpitozott butorok alvázat, hanem csupán a saját vagy a rendelő adta anyaggal a tulajdonképpeni kárpitozást végzik, nem kö-

telesek a pamut-, gyapju- és selyemanyagból készített kárpitozásuk után forgalmi adót fizetni. Ezeknél az anyagoknál ugyanis a konfekció fejében járó forgalmi adó egyezben már beszédetett.

HARMON SZÁZALÉKOS KULCS A KEGYSZEREKRE

Templomi kegyszerek, mint oltárképek, áldozati kelyhek, tömjéntartók stb., amennyiben tömör aranyból vagy ezüstből készültek (drágakövekkel vagy a nélkül) tényleges forgalmi értékük 30 százalékát fizetik forgalmi adó címén. Ha e tárgyak különféle aranyozott vagy ezüstözött fémekből valók, 12 százalék forgalmi adó alá esnek. (:)

Kérdezzem — mi felelünk

SZ. I. ABRUD-ABRUDBÁNYA. Értesülünk szerint a diák-utlevél akció Románia és Magyarország között az idei agyszüniidőre is létrejön. Sziveskedjék lapunkat figyelemmel kíséreni. Amint az erre vonatkozó kormányintézkedést kiadják, mi is közölni fogjuk. (Oe.)

V. L. DEVA-DEVA. A timisoarai-temesvári polgármesteri hivatalból kapott felvilágosítás szerint az elmult pénzügyi évre a közigazgatási törvény 167. szakasza, valamint a 11.255. számú miniszterelnökségi rendelet adott jogot a kénapias légvédelmi munkaszolgálatnak a 16 és 55 év közötti személyek részére való bevezetésére. Az idén úgy járnak el, hogy a 16. életévüket betöltött személyeknek kérelmezniük kell a kivételt, az 55. éven túl lévőknek pedig ugyancsak egyszeri beadványban a légvédelmi szolgálat, illetve ennek megváltása alá mentességét kell folyamodniuk. (Oe.)

M. I. ARAD. A pénzügyigazgatóság nál kérvényezni lehet, hogy az 1,7 százalékos munkavégzési illetéket havonta egyszer, 3 példányban kiállított jegyzék alapján lehessen lefizetni. A jegyzéken a javítás után járó forgalmi adó is leróható. A végzett munkáról kiállított költségjegyzék-bélyegilletéket 6-ik számú Figyelőnkben közöltük. (:)

K. R. ARAD. Csak a fényképezékre nézve állapította meg a pénzügyminisztérium azt az arányt, hogy a teljes számaérték 40 százaléka után rovandó le az 5 százalékos illeték, a többi munkateljesítésnél az általunk ismertett szabályok vannak érvényben. (:)

SZ. J. TIMISOARA-TEMESVÁR. A püspökség nem tekinthető állami hatóságnak s a részére végzett szállításokat úgy kell elbírálni, mint a magánfeltek számára eszközölt munkákat. Ha a nyomda csak a munkát adja, nem jár az 5 százalékos illeték. Az 1,7 százalékos munkavégzési illetéket csak készpénzben lehet leróni, de az illeték havonta egyszer történő befizetését a pénzügyigazgatóság kérelemre megengedheti. A nyomdánál semmiféle kiállítás a szokásos. Ebben az esetben a számlabélyeg 1 százalék. Ha azonban az anyagszolgáltatás nélkül végezték munkát a nyomda költésjegyzékkel akarja elszámolni, úgy módjában áll ilyet kibocsátani. A költésjegyzékre megszabott fix bélyegilletékre nézve 1-ik számú Figyelőnkben részletes felvilágosítást kaphat. (:)

B. A. Timisoara-Temesvár. A feltett kérdés nem világos. Kérjük bővebben kifejteni. (Oe.)

Határidő napló

JUNIUS 23:

Képes levelezőlapok eddig a napig árusíthatók felülbélyegzés nélkül.

JUNIUS 24:

A juhról, valamint a bőrről nyírott gyapju, a cserzögyapju, továbbá a hulladékról kapott gyapju beszolgáltatása (a nyírásból kapott gyapjut a gyapjuyűjtő központok és alközpontok, a többi a gyapjuhivatal szervei veszik át).

Napkelte: 4 6 2 p
Napnyugta: 19 6
Naphozs: 15 6 56 p
Holdtölte: 6 6 14 p.

Junius 18, péntek
K. k.: Efrém atya
Prot.: Arnold
Ort.: Leon vértanú

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapok és ünnepeket követő napok kivételével. Timisoara-temesvári szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Brătianu 2. Telefon: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések és felszólamlások Reclama hirdető-irodában, Metianu-utca 6. Telefon: 17-11.

— **Templomi ünnepély a sánceni-szentleányfalvai református egyházban.** Pünkösöd második napján délután a református szövegségék tartották ünnepélyüket. A templom minden helyét betöltő közönség nagy gyönyörűséggel hallgatta a vasárnapi iskolások énekeit és szavaltat. Gyarakai Bálint, Seress Károly, Budai Juliska, Budai Bözsi és Domokos Imre szavaltak. Kuhn Jutka tartott felolvasást a mai leányok helyzetéről. Nagygyörgy Ida és Megyesi Manci énekeltek orgona- és zenekísérettel. A gyülekezet közös éneklése után Domokos Ica, Veréb Bözsike, Kender Juliska és Gyarakai Rózsika mondták el mély átérzéssel verseiket. Orgonázt Pongrácz István igazgatótanító. Az ünnepi beszédet Kuhn Zoltán lelkész tartotta.

— **Adomány.** A Magyar Népközség hadiárvainak Szent Antal nevében K. L. 500 lejt adományozott a Déli Hírlap kiadóhivatalában.

— **Leányok érettségije.** A timisoarai-temesvári „Notre Dame” leányliceum végzett növendékei most fejezték be az érettségi vizsgát. A vizsgára a liceum 24 végzett növendéke jelentkezett s ezekhez csatlakozott 3 olyan érettségiző, aki már a mult évben végezte el az iskolát. A 27 érettségiző közül 17 tette le a sikerrel a vizsgát. Érettségiztek: Csók Mária, Cora Cornelia, Csernik Irán, Deák Emese, Gerga Ilona, Hary Zsuzsanna, Krisztinicz Jolán, Lacatus Otília, Muntean Judit, Neumayer Mária, Petrovits Emilia, Podrăczky Laura, Popa Lia, Rambr Mária, Kisztics Ildikó, Sultiu Virginia, Varceka Viola.

— **Aradi gazdálkodó halálos szerencsétlensége.** Arad város határában a vízlevezető csatornában holtan találták Gál Mihály 58 éves aradi gazdálkodót. A vizsgálat megállapította, hogy a gazdálkodó kocsival akart áthaladni a csatorna hidján, ahol a jármű felfordult és a rajta ülő Gál Mihály a mély vízbe zuhant, ahonnan nem tudott kimenekülni.

Kirsch Olga
divatszalonjában
készülnek csinos ruhák, bluzok a legújabb modellek után.
Timisoara III.,
Memorandului utca 36 sz.

— **Felekezeti elemi iskolás tanulók végvizsgája.** (Saj. tud.) Bihar-Biharmegye felekezeti elemi iskoláinak VII. osztályát végzett 32 növendéke a tincal-tenkei református iskolában gyűlekezett össze tanítóinak vezetésével a végvizsga letetésére. A vizsgát Nestorescu kerületi felügyelő és Narescu tanfelügyelő vezették és annak tagjai Vass Lajos tanító, Erdei Istvánné és Stein Klarissa tanítónők voltak. A növendékek előbb írásbeli, utána pedig szóbeli vizsgát tettek. Eredményrel vizsgáztak Negru-Kisnyégerfalva községből Szatmári Géza és Szatmári Róza, Bel-Bél községből Csák Mihály, Săueni-Săhi községből Malovits László, Dörner Magda, Szép Gizella, Szép Kati és Váradi Jolán, Felfir-Bélfenyér községből Balázs Gáspár, Gáll József, Mura József, Kádár Julianna, Kovács Irma és Mura Irén, Tincal-Tenke községből Balog Péter, Brassó Irén, Fodor József, Kiss Julianna, Szép Pál, Felhércz Gizella, Szabó Irén és Turzó Juliska. A vizsgaeredmény a tanítók és tanítónők egy évi gondos, fárasztó munkáját dicséri.

— **Uj kenyérrátak Devan-Dévan.** (Saj. tud.) A városi ellátási hivatal a kenyér új árát az eddigi 23 lej helyett 20 lejben állapította meg.

— **Erdemes nyugalmazott plébános halála.** Az uioarai-marosujvári társadalom őszinte részvéte mellett kísérték utolsó útjára az albauljai-gyulafehérvári katolikus püspöki egyházmegye egyik legidősebb papját, Magdó Mihály esperes, nyugalmazott plébánost, Harminchoát évig volt az uioarai-marosujvári katolikus hívek pásztorja, akiknek körében általános megbecsülésben állott szerény, egyszerű, puritán jelleme és példás, jámbor élete miatt. Mint nyugdíjas pap is szívesen segített plébánosnak a pásztorokodásban. Temetésén példás egyetértésben és nagy számmal jelent meg az uioarai-marosujvári polgárság minden rétege. A temetési szertartást dr. Jénáki Ferenc püspöki prelátus végezte, a papság részéről Rass Károly nyugalmazott tanár, a hívek részéről pedig Rajka gondnok mondott búcsúztatót.

— **A strandfürdő árái.** A timisoarai-temesvári városi strandfürdőbe való belépődíjat 80 lejben állapították meg. A havi bérlet ára 600 lej, idényre szóló bérletet nem adnak ki.

— **Korcsmai mulatozás után halálos szurkálás.** Jimbolian-Zsombolyán a korcsmában együtt idögált Laub József 42 éves és Lazar Matei 41 éves ot-tani lakos. A korcsmai záróra után együtt indultak hazafelé, de utközben összeveszttek. Rövidesen tettelegességre került a sor és Laub József állítólag megütötte a társát, Lazar Matei erre előkapta a kését és azt ötször Laub József mellébe szúrta. Az egyik szúrás a szívet érte. Laubot kórházba szállították, ahol rövidesen meghalt. A szurkáló barátot letartóztatták.

(*) **Halálozás.** Went Manoné, születési nevén Dózsa Ida e hó 12-én elhunyt. Temetése 13-án, vasárnap délután 5 órakor volt Aradon.

(*) **Köszönetyilvánítások.** Özvegy Kaluza Ferencné mint bánatos hitves, özvegy Kaluza Ignác né mint bánattól megtört édesanya ezúton mond köszönetet mindazoknak, kik a drága jó férj, illetve édes jó fiu temetésén résztvettek, ravatalára korszort, virágot helyeztek és akik gyötör gyászunkban őket vigasztalni igyekeztek. A bánatos család és a rokonság. — Mindazoknak, kik felejt-hetetlen jó férjem, Hornung István temetésén résztvettek, sirjára virágot helyeztek, ezúton mondom hálás köszönetet. Különös hálával adozom a timisoarai gyufaagyár igazgatóságának s a munkatársaknak. Özvegy Hornung Istvánné. Prága halottunk lelki üdvéért az egészről gyászintézkedést e hó 21-én, reggel 48 órakor tartják.

— **Mozik műsora.** Juniús 17, csütörtök: Arad: „Borgia Cezár” (Osvaldo Valenti, Else de Cézár), Conso: „Bonaparte kisasszony” (Edwige Feuille), Forum: „A folyó bosszúja” (Hans Söhner, Lotte Koch, Friedrich Kayssler), Urania: „A Sors árnyékában” (Amadeo Nazzari, Conchita Montez). — Timisoara-Temesvár: Apollo: „Kísértet a kastélyban” (Pat és Patachon), Capitol: „Semmi újsg ma este” (Aldia Valli), Conso: „Fedora” (Amadeo Nazzari), Thalia: „Varieté” (Attila Hörbiger, Hans Moser).

— **Ügyeletes gyógyszerterek.** Juliús 17, csütörtök: Arad: Kárpáti (a villamos állomás mellett), Dick Marasesti-utca). — Timisoara-Temesvár: Belváros: Ionescu (Mercy-utca), Gyárvaros: Meizner (Petru Maior-ter 2), Erzsébetváros: Cristea (Lahovary-ter), Józsefváros: Csifág (Dragalina-ter 9), Mehala: Chioreanu. — Juniús 18, péntek: Sibiu-Nagyszében: dr. Binder.

Az érettségizők társadalomtudományi ismereteinek fontossága

București, Petrovici Ion tanár, nemzetmivéleési miniszter a most folyó érettségi vizsgálatok során több bucu- rești érettségi bizottság vizsgáztatásán volt jelen. Ez alkalommal azt ajánlotta a vizsgáztatóknak, hogy az érettségi tárgyak között a jog helyett szereplő társadalomtudományra vessenek minél nagyobb súlyt, a vizsgáztatás módszerét illetően pedig vizsgálják közelről a jelöltek szellemi érettségét. (Rador).

A svéd király 85 éves

Stockholm. Egész Svédország szerdán nagy lelkesedéssel ünnepelte meg Gusztáv Adolf király 85. születésnapját. Stockholmban már két nappal előbb kitűzték a lobogókat. Az ország valamennyi városa és faluja zászlódszobában uszott. Minden templomban hálaadó istentiszteletet tartottak. A királyi család a stockholmi dómban jelent meg az istentiszteleten. Az ország legtávolabbi részeiről staféták érkeztek Stockholmba és mindenünnen elhozták a királynak a lakosság hódolatát és üdvözlését. Délután a király a város utcáin sétakoosizást tett, este pedig a várudvarban 9000 embert fogadott.

— Pályázat. Az adeai-ágyai református egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet kéttanerős iskolájának az íreledésben lévő férfi kántortanítói állására. Javadalom: 1830 liter buza 1830 liter tengeri 24 köbméter tüzifa házhöz szállítva 10 és fél hold szántóföld, melynek adóját az egyház fizeti és 1250 lej készpénzfizetés. Lakás mellékhelyiségekkel és nagy kerttel. Stóla az egyházkerület megállapítása szerint. Kötele-sége: a ráeső osztályok tanítása, a kán-tori teendők ellátása, az egyházi jegyzői tisztség betöltése, a beemissziói munkákban segíteni vagy a felkészítési irányítás mellett önállóan dolgozni. Pályáza-tokat a tanítói oklevéllel, állampolgár-sági bizonyítvánnyal, a felkészítés által kiállított és eszerint látamozott er-kölcsei bizonyítvánnyal együtt f. évi ju-lius 15-re az adeai-ágyai (jud. Arad, p. u. Chișineu-Criș) kell beküldeni. Az állás szeptember 1-én foglalandó el. A presbitérium.

— Magyar tanoncok évszázó ünnepélye. A timisoara-i temesvári római katolikus magyar tanonciskola vasárnap délelőtt 10 órakor tartja meg a gyárvasói 3. számú elemi iskola helyiségében évszázó ünnepélyét. Az évszázó ünnepségen Rieser Vilmos, az iskola vezetője, igazgatói beszámolót mond. Az iskola az ünne-pélyre meghívja a tanoncok mestereit, a szülőket és az intézet jóakaróit.

— Az alba-iulian-gyulafehérvári református népiskola eredményei. (Saj. tud.) Az Alba-Iulian-Gyulafehérvárott működő református elemi népiskolába a most véget ért tanév kezdetén 49 növendék iratkozott be. Ezek közül a tanév folyamán 14 eltávozott és vizsgára maradt 35, aki valamennyi si-kerrel vizsgázott. A legjobb tanuló 9.70-es középéremménnyel Budai Sándor hatodik osztályos tanuló volt. A szép eredmény Sze-nes Károly levita-tanító munkáját dicséri.

Az osztálysorsjáték ötödik osztályos hetediknapos húzásának eredménye. (Bu-curești). Az osztálysorsjáték ötödik osz-tályának hetediknapos húzásának követ-kező számok nyertek nagyobb összege-ket: 3.000.000 lej: 19.397; 200.000 lej: 26.424; 100.000 lej: 79.592; 60.000 lej: 26.746; 68.901; 40.000 lej: 8733; 45.118; 35.110; 24.974; 25.056; 25.000 lej: 14.560; 58.091; 78.058; 68.138; 25.468; 49.130; 22.454; 18.756. A felsoroltakon kívül még több sorsjegvet huz-tak ki egyenként 20.000 lej, 15.000 lej, 12.000 lej és 8000 lej nyeresémmel. A húzás tovább follik. Számhúzáért fele-lősséget nem vállalunk.

— Hirtelen halál az utcán. Weber Mátyás 63 éves nyugalmazott ghladi-giádi tanító Timisoara-Temesvárott az utcán hirtelen összeesett és meghalt. Weber szívbeteg volt és éppen orvoshoz akart menni. Utközben rosszul lett és rövid szenvedés után meghalt.

Tihencő SZEMÜVEG

Irta: KOSZTOLÁNYI DEZSŐ

Negyvenéves mult. Alig néhány év-vel. Eggyel vagy többel? Ne kicsinyes- kedjünk. Szóval negyvenéves mult, va- lamivel.

Ejtszaka sokat cigarettázott, zárt szobában, hajnalig. Amikor másnap dél- ben fölbreedt és kinyitotta pillát, fájta a szeme. Kicsit viszkedett, de égett is ki- csit, mintha homokot szórtak volna be- léje. Megdörzsölte a kezével, ásitott. De akkor is fáj. Csak nincs valami baja a szemének?

Eddig azt se tudta, hogy szeme van. Megnézte a tükörben. Valamicskét véres volt. Ezen csodálkozott. De azon még in- kább csodálkozott, hogy a szemével néz- te meg a szemét. Milyen furcsa. A mű- szer vizsgálja a műszert. Olyan ez, mint az ismeretlen, mely az aggyal igyekszik eldönteni, hogy ez a szerv mennyiben alkalmas a megismerésre. Vagy mint a lámpa, mely sötétben láthatatlan, de mi- helyt meggyújtjuk, nemcsak a szoba lesz láthatóvá általa, hanem maga a lámpa is. Mindez furcsa volt.

Rohant, hogy megmutassa orvosnak. Az uton csupa szemet látott. Ez embe- reknek nem is volt fejük, kezük, lábuk, csak szemük. Négy látszerűs boltot vett észre, mely egyébként elkerülte figye- lmét. A villamosban hirdetés lógott, melyen nápaszemes öreg ur a szem- ívegét dicsérette, képes mosollyal.

Harsogó verőfény tűzött a kórházra. A szemosztályból egymásután jöttek ki a betegek, pislogva, hunyorogva, köny- nyezve. Mindnyájan zsebkendőzt nyom- ogtattak szemükre, mint temetések után szokás.

Fiatal orvos fogadta. — Fáj — mondta neki. — Nem na- gyon. Azt hiszem, semmi.

Az orvos belenézett a szemébe. Mélyen nézett bele, a szemével az ő szemébe, nagyon mélyen. Rossz írók szerint a szerelmesek néznek így a kedvesük sze- mébe. De azok egész másképp néznek, sokkal felületesebben.

— Tényleg — szölt a fiatal, kedves orvos, — semmi — s máris legyintett, mint akit nem érdekelt ilyen potomság.

— Egy kis köthártyagyulladás. Jelen- téktelen. Sokat dohányozott — aztán át- nyújtott egy nyomtatott rendelvényt, hogy készíttesse el a patikában.

— Köszönöm — rebegte — és indulni akart.

Az orvos megállította.

— Különbem jó a szeme?

— Kitűnő — és lélegzetet vett, hogy szokásához hiven eldicselkedjék, milyen csodálatos, semmihez sem fogható szem- mel áldotta meg a természet. — Olyan kitűnő kérem, olyan kitűnő...

— Hány éves?

— Negyven. Elmúltam.

— Olvasson! — szöltötta föl a fiatal kedves orvos, majdnem szigoruan, majd- nem hivatalosan.

A falon öt méternyi távolságban tábla fehérült eléje, azon betűk feketedtek, ki- csik és nagyok, szeszélyesen elszórva.

Olvadni kezdett folyékonyan, hadar- va, hetykén, szemtelenül. Egyszer csak megbicsaklott. Kijavította magát, mint- ha pusztán a nyelve tévedett volna. Is-

mét olvasott. Végre zavarba jött. Meg- állt, lélegzetet vett, várt. Folytatta. De aztán újra megállt.

Az orvos elfordulva állt mellette, a földre pillantott, mint aki megszokta ezt a mókát s unja is. Babrált valamit. Kezében sárgaréz szemüveg-vázat tar- tott, melybe különböző üvegeket lehetett rakni. Belecsuszátott két lencsét. Gyor- san az orra hegyére biggyesztette.

— Hát most?

— Ó! — kiáltott, csodálkozva. Egyszerre kifényesedett előtte min- den: a betűk közelebb ugrottak, a tábl- láról elrebbent a köd, az az ősi felhő, mely az imént még eltakarta. Megint gyermekkorának, ifjúságának aranytű- zében ragyogott az egész világ.

— Mi ez? — kérdezte mámorosan, mintha odát akarna szavalni a Fény- hez. — Mi ez?

— Presbyoria — felelt a fiatal, ked- ves orvos és mosolygott.

Ebben a tekintetben is figyelmes volt. Mondhatta volna magyarul. Így: „Agg- ori messzelátás.” Vagy így: „Öregkori vaksiság.” Vagy esetleg így is: „Vén- kori szemgyöngesség.” De latinul mon- ta: Fuscus iuvet.

Főlirta a lencse dioptriáját egy papir- ra s figyelmeztette, hogy gyorsan csi- náltassa meg a szemüveget, pár évig használhatja, aztán megint erősebbet kell szereznie.

Megvárta a szemüveget. Haza- sietett. Otthon azonnal fölvette. Szép, fe- kete, csontkeretes szemüvege volt.

Mustrálgatta magát a tükörben. A sze- mével, az üvegfényben csillogó szemé- vel a szemét nézte és az arcát és az ar- cán a remegő, alázatossá vált lelkét. Kö- moly volt, ünnepélyes. Boldogult édes- anyjához hasonlított. Jaj, mennyire ha- sonlított hozzá. Egy norvég lelkészhez is hasonlított, akinek arcképét évekkel ezelőtt látta egy képesújságban.

— Messzelátó vagyok — szavaltatott magának — mint a teleszkóp, melyet messzelátónak is neveznek. Messze lát- ok egészen a holdig, a bolygókéig. A zöld ifjuncok csak azt látják, ami az orruk előtt van, nem veszik észre, ami távoli. Nincs távlatuk. Az én szemem már a nagy egységek összefoazására rendezkedett be. Ez a bölcsesség jel- kepe.

Egymásután szedegette le polcáról a legapróbb gyémántbetűkkel nyomtatott könyveket. Nem birt betelni azzal az örömmel, milyen pompás szemüveggel olvasni.

Családjával vacsorázott. A többiek- nek fölült, milyen szótalan.

Ez a rend — töprengött. — Csak azt nem tudom, vajjon a világ távolodik-e el tőlünk ilvenkor, vagy mi távolodunk el a világtól, ösztönösen, attól a világtól, melyen annyi rondaságot láttunk. Messze tőle, messze-messze, minél mes- zebb, hogy csak nagy körvonalaít, csil- lagközi helyzetét szemléljük. Lehet, hogy így van, lehet, hogy ez a dolognak mélyebb értelme. A szem védekezik. A lélek védekezik. Nem akar látni, minek- előtte örökre becsukódik. Becsukódik, aztán megüvegesedik.

Nemzeti Színház

Pénteken, június 18-án, este 8 órakor a București

Filharmoniai Társaság 96 tagu zenekarának

szimfonikus hangversenye

vezényel GEORGE GEORGESCU főzeneigazgató.

Műsor:

Beethoven: V. szimfonia.
Enescu: Második rapszódia.
Wagner: Mesterdainokx nyitánya.
Andricu: Három tanc
Strauss Richárd: Halál és megdicsőülés
Jegyek TAMASIU jegyirodájában kaphatók. Telefon 50-05.

SPORT

Chinezul CAMT - CFR ökölvívó mérkőzés vasárnap Timisoara-Temesvárott

A Chinezul-CAMT és a CFR ökölvívó vasárnap nagyszabásu szabadtéri mér- kőzés keretében találkozna. A két egye- sület box-szakosztályának valamennyi kezdő és haladó tagja szorítóba lép ez alkalommal. A győztesek június 27-én Rositan-Resicabányán az UDR ellen vendégszerepelnek.

A Chinezul-CAMT a CFR-el játszik vasárnap délután hat órai kezdettel ke- rületi-kupa mérkőzést a timisoara-i-te- mesvári Banatul pályán, míg előzőleg egyegyed ötkor ugyancsak a kerületi- kupáért játszik a Banatul a Vulturival. Felháromkor a Chinezul-CAMT és a CFR ifjúsági csapatai mérkőznek.

A Vienna nem került a döntőbe, mert a német országos labdarugó bajnokság pünkösdi vasárnap középöntőjében 2:1-es vereséget szenvedett Stuttgart- ban az FV Saarbrücken csapatától. A Dresdner SC ezzel szemben Hannover- ben 3:1-es vereséget mért a Holstein Kiel együttesére, amely a Schalke kive- réseivel vonta magára a figyelmet. To- vábbi németországi eredmények: Augs- burg—München 3:0. Bécs: WAC—WSC 4:4. FC Wien—Floridsdorf 6:4.

Figyelem! Étesítjük a n. é. közö- nséget, hogy a törvény szerin meg- szabott légvédelmi eszközök, u. m. mentőszerevények, kézfűzők, hab-le- leszők, keziszűrők, köszerek stb. a törvény rendelkezése szerint nálunk a legolcsóbb áron megrendelhetők.

„MUREȘ” Arad, Bulev. Regna Maria 10. tel. 19-31

Rádó

JUNIUS 19, SZOMBAT
BUCUREȘTI. 6.55 Hírek, zene. 12.4. Hírek, 13. Bajtársi óra. 13.35 Hírek né- metül, 14. Hírek. 14.30 Hangverseny se- besültéknek. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 Katonák üzennek. 16.40 Hírek or- szul. 17. A királyi gárdeazred zenekar- nak hangversenye. 18.50 Könnyű zene. 19. Hírek németül. 19.15 Két zongora hangverseny. 19.45 Hírek. 20. Jogi ta- nácsadó. 20.15 Zenekar. 21. Zenekar. 22. Hírek, sport. 22.20 Könnyű zene.

RADIO MOLDOVA. 13 Népszerű ze- ne. 13.30 Hírek. 11.45 Jazz. 14.30 Köny- nyű zene. 18.30 Régi zene. 19.15 Beetho- ven-szonáta. 20. Háborus krónika. 20.25 Lehár-operettek. 21. Hírek. 21.15 Ka- marazene. 21.45 Táncczene.

BUDAPEST I. 6.45 Torna. 7. Hírek. 7.15 Zene. 10. Hírek. 10.15 Szalonzene. 11.15 Zongora. 11.40 Előadás 12.10 Ze- nekar. 12.40 Hírek. 14. Rádiózenekar. 14.30 Hírek. 15. Filmzene. 16. Nóták. 16.20 Hírek németül, románul, szlová- kul, ruszinul. 16.45 Hírek. 17. Ének számok. 17.50 Előadás. 18.05 Hegedű- játék. 18.50 Hírek. 19.25 Hangképek. 19.40 Cigányzene. 20. Minden zenéből mindenkinek. 21.40 Hírek. 22.15 Hang- zemekek. 23.45 Hírek

BUDAPEST II. 19.15 Énekszámok. 19.35 Előadás. 20.10 Előadás. 20.35 Hárfafantázia.

Fázni rossz. A legerményibb és leg- olcsóbb fűtőanyag a **pirszén, kőszén és szemikocszbriket** Kapható **MATHIAS WOLF** szék- kereskedésében, Timisoara, IV., Bo- lintineanu-utca 11. Telefon 31-70.

Elveszett vasárnap délután 5-6 óra között Aradon a Minorita kúrtuházól **Malul Muresului 3. számig egy ezüststróka.** Becsületes megálló- lló jutalomért adja át a Libraria Uni- versala cégnél. Arad, Iosif Vulcan utca 1. szám alatt.

Apróhirdetések

POLOSKARTÁST, parketta-suroást vállalkozók, Arad, Oituz-utca 111, vagy szivességből Girauschek borbélynál. Eminescu-utca 28. Lovas Károly. (456)

MŰ-TÖMEST (stoppolást), mű-szővést, nyakkendő-fordítást legszebben, legmegbízhatóbban készitünk. Arad, Avram Lancu-tér 2, első emelet. (423)

HATSCHÉK-ügynökség, Arad, Carol-körút 17. Távbeszélő 16-95. Összegek ezrekben. — 19.000: főtéri jövedelmű üzletes sarokbérház. — 9500: belvárosi újjáalakított nagytelki 15 lakásos. — 7000: üzl. 50 lakásos bérház. — 6000: főúti vendéglőház. — 5000: belv. üzl. sarokház, 1 nagy, több kislakás. — 4000: hatlakásos, nagy kertes, üzletvezetőség. — 3500: magánház (be-költözhető) középnyagylakással. (elő-, fűrdő, passage és mellékhelyiségekkel), teraszok. — 2500: megállónál új 3-szobás, összkomfortos villa. — 1900: vasutnál üzl. sarokház 9 berleményes. — 1250: ujaradi 2-lakásos, nagykertű. — 1150: belvárosi üzletes sarokház, pince, beépíthető homlokzat, többlakásos. — 900: külv. üzl. sarokház nagy és kis lakásokkal, 800 öl kert. (507)

Ma egy újabb **ARO-sláger!**

Az árva (Tereza Venerdi)

az év kimagasló eseménye

Az árva (Tereza Venerdi)

az olasz filmpár legnagyobb sikere

Az árva (Tereza Venerdi)

Vittorio de Sica mint rendező és színész

Az árva (Tereza Venerdi)

használatos a Sica az o sz Deanna Durbin

BEJÁRÓ minden esztendőnek mennék. Éves ösztönítéssel rendelkezem. Erdéklődni. Timișoara I., Paris-u. 17, 3. ajtó. (4340)

AZSUROZÁST, nagyobb üzem vagy gyár részére, szakkereskedő gyors kivitelre átvesz Mendelsohn-Spitzer, Timișoara III., Carol-körút 9. (4354)

RUHASZEKRÉNY, tükröbetétes, eladó. Megtekinthető: Timișoara III., Memorandum-utca 16, Szánthóknál. (4353)

ELADÓ barna, mintázott, női selyemruha, kabattal, majdnem új, valamint fehér burett- és fekete szövet-kosztüm. Timișoara, Wilhelm Mühle-u. 13, 2. ajtó. (4351)

VIVÓFELSZERELÉS, valamint műtermi fényképezési gépállvány eladó. Timișoara IV., Brătianu-u. 29, I. em. 4. Távbeszélő 13-12. (4350)

MESZÁROS- és hentesüzlet berendezése, nagy, körülbelül 2 köbméteres jégszekrényvel eladó. Lipova, Ferdinand-körút 57. (4359)

GYERMEKKOCSI, korszerű, sötétlakk, mely, jó állapotban lévő, eladó. Cim: Timișoara II., Vladica Dionisie-u. 17. (4348)

SPORTKOCSI, korszerű, fehér gumikkal felszerelt, olcsón eladó. Cim: Timișoara II., Hönig-u. 9. (4345)

TRIEUR (magsztító), napi 40 mázsa teljesítménnyel, eladó. Weissenburger birtokosnál, Zimandul-nou-Ujzimánd. Arad mellett. (509)

FORDSON-TRAKTORT vennék. Hajnak Géza, Arad, Regele Ferdinand-körút 40/42. (510)

JÓKARBAN lévő fehér gyermekkocsi eladó. Arad, Regele Ferdinand-körút, 17. (Konfektio-üzletben.) (511)

KERESZTÉNY minden szobaleányt alkalmas azonnal, Robitsek, Arad, Tache Ionescu-utca 1. (512)

MINDENEST alkalmazok. Arad, Ghiba Birta-utca 11. szám. (513)

Timisoarai Pemesvári **CORSO-MOZI** Előadások 3, 5, 7, 9-kor TELEFON: 38-95

Remek film Pompás előadás.

FEDORA Amedeo Nazzari, Luisa Ferida, Osvaldo Valentini, Sardou remekműve.

ELVESZETT vasárnap délután Cuza Vodautcától Lidoig arany bros, fekete étetéssel. Becsületes megtaláló jutalomért adja át Aradon, Cuza Voda-u. 29. szám alatt. (514)

GYERMEKET szoptatásra elvállalok. Arad, Saguna-ut 185. (515)

REGI, jömeteli vendéglő kiadó, vagy eladó. Cim Reclama-nál, Arad, Eminescu-u. 4. (516)

MAGANOS plébános alkalmaz vidékre házzvezetőt, aki minden házi munkát elvéggez. Arad, Gh. Popa-utca 6. (517)

NAGY ajtók, utazóládák, függönytartók, olcsó konyhabutor, fali és állótűk, asztalok, ágy sodronybetéttel, régi divatu pohárszék (kredenc), állványok, ruhaszekrény eladók. Megtekinthető vasárnap egész nap, máskor 1—3 között. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu-u. 4. (518)

KÉTAJTOS, pulituros szekrény eladó. Arad, Salarii-utca 8. Tiszviselő-telep. (519)

HAROMAJTOS mély ruhatári szekrényt vennék. Arad, Eminescu-u. 11. Messer cukorka-üzlete. (520)

URANIA filmszínház, Arad

Távbeszélő 12-32

Ma hatalmas műsor **AMEDEO NAZZARI**, **CONCHITA MONIES** rendezésű **Kalauz-orámája**, nagyobb mint a „Bűnök városa”

Montevergine (A sors árnyékában)

BILLARDASZTALT, teljes felszereléssel, vennék. Cmor hentesüzlete. Arad, Avram Lancu-tér. (521)

VENNEK korszerű konyhabutor és fehérre festett ruhaszekrényt. Arad, Marasesti-utca 2, fűszerüzletben. (522)

VESZÉK házhelyet vagy házat 600.000 lej-ig. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (523)

SZEP konyha-szekrény és rádióasztal eladó. Capitan Ignat-utca 23. Arad. (468)

SZEP, villaszéri 3-szobás, teljes kényelmű ház, azonnal elfoglalható, sürgősen eladó. Ára 3.600.000 lej. 2 nagy hold uriszőlő, közel a ghioroci megállóhoz, teljes felszereléssel, villaszéri kolnával, 4-szobás, külön lakás cselédségnek. Ugyanott 3- és 1/2-holdas szőlő szép kolnával, teljes felszereléssel sürgősen eladó. Pálmai ingatlanforgalmi-irodája Arad, Regele Ferdinand-körút 58. (524)

200 DARAB fajtiszta Angora-nyul. részben vagy egészben, tiszta új ketreccel együtt eladó. Cim Reclama-nál Arad, Eminescu 4. (508)

RÖVID zongorát, kereszturosat, vennék. Cimeket ármegjelöléssel Reclama-hoz, Arad, Eminescu-u. 4. (487)

ELADÓ 3 HP. villanymotor. Arad, Moszóty-telep, Lucretiei-utca 11. (485)

KÖNYVVEL rendelkező mindenest alkalmazok. Arad, Marasesti-utca 4, I. emelet. (486)

FORUM-MOZI. ARAD

Távbeszélő 20-10
Előadások 3, 5, 7 és 9-kor

Ma **A folyó bosszuja**

Hans Söhner, Lotte Koch, Friedrich Kayssler

FŐENITUDÓ, rendszerető, iratokkal rendelkező bejárónőt keres gyermektelen házaspár. Cim Timișoara III., Porumbescu-u. 69, ajtó 2. (5278)

PÉNZTÁRNOKNÓL vagy bármilyen más irodai munkát vállalna, kereskedelmi tanfolyamot végzett, magyar, román, német nyelvet bírő nő. Ajánlatokat a timișoarai kiadóhivatalba „5000 lej kezdő fizetés” jellegre kérek. (4171)

NYARALÁSRA kiadó butorozott 2 szobakonyhás villa, teljes kényelemmel bir, nagy kertje van. Cim Caransebes, a Teiusban. Bővebb felvilágosítást Timișoaran, 47-40 távbeszélő szám alatt nyújtanak. (4421)

GYÖNYÖRŰ régi művü butorok, csillárok, régi festmények, szőnyeg, porcellán, órák és kristálytárgyak, nagy választékban. Fix vétel és bizomány. „Interior”. Timișoara I., Regele Ferdinand-körút 8. Az udvarban. (4420)

VARRÓLEÁNYOKAT felfogadnak azonnal, jó fizetést adnak. Timișoara I., Lonovici utca 1, III. em. 13. ajtó. (4329)

MOSÁST VÁLLALOK darabszámra. Timișoara III., Odobescu-u. 43. (4330)

MEGBIZHATÓ minden esztendő bejárónőt azonnal felfogadnak, jó fizetéssel. Cim a timișoarai kiadóhivatalban. (4331)

KORSZERŰ, világos francia hálószoba, Singer Central Bobbin-varrógép, süllyeszethető, korszerű. (His Masters) koffer-villany-patefon, lemezekkel sürgősen eladó. Timișoara IV., Budai Deleanu-u. 7, 3. ajtó. (4332)

ÜGYES kézikönyveket felfogadnak Lyon-szalomban. Timișoara I., Eugen de Savoyau-u. 9. (4333)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba kiadó. Cim a timișoarai kiadóhivatalban. (4341)

GYERMEKKOCSI mély, korszerű redőnyös és átalakított, valamint bakukocsi, redőnyös, mind világosszínű, eladó. Timișoara II., Matasarilor-u. 36. (4334)

BURETT-ÖLTÖNY, fehér, magas termetre való, valamint gyermekcipők, ruhák, függönytartók (karnisok) és egyéb eladók. Timișoara, Vladica Badescu-u. 10, I. em. (4335)

KIFOGASTALAN minden esztendő szakácsnő, ki a háztartás minden ágában jártas, bejárónői állást keres. Ajánlatokat a timișoarai kiadóhivatalba „Ügyes munkaerő” jellegre kér. (4337)

FEHÉRNEMŰ foltozását vállalom gépen. Cim: Timișoara III., Remus-utca 12, Jüli néni. (4336)

SZALON-BUTORZAT (garnitúra), finom faragású, 6 darabból álló, régi háztartásba, vagy városzobába igen megfelelő, olcsón eladó. Timișoara, Berthelot-körút 10, II. emelet, 8. (4338)

KERESÉK 11 éves, fekvő kisleányom mellé vigkedélyű, művelt, több nyelvet beszélő, fennálló rendelkezésnek megfelelő fiatal lányt. Timișoara, Berthelot-körút 10, II. em. 8. (4339)

ELSŐRENDŰ házi ebéd kapható uri házbán, vagy házon kívül. Felvilágosítást Deutschné nyújt Timișoaran, 27-52 távbeszélő szám alatt. (4326)

KÖTŐGÉP, melyen bárki a házimunka elvégzése mellett is, állandóan szében kereshet, valamint spulnizógép eladó. Timișoara IV., Pop de Basesiu-u. 25. (4327)

BEJÁRÓNŐT felfogadnak. Timișoara III., General Moșoiu-u. 12, II. em., 7. (4328)

KÖZLEMÉNY ZSIDÓK RÉSZÉRE

Felhívjuk a munkaosztaggal eltávozott zsidók családait, hogy a büntetés elkerülése végett a távollévők élelmiszerjegyet haldéktalanul szolgáltatassák be a városi élelmezési hivatalban (I, Lenau-tér 6.)

A ROMANIAI ZSIDÓKÖZPONT Timis-Torontal megyei hivatala

ELADÓ 100 kgr.-os vasmérleg, kerti gumicső, kerti pad, nyugágy, teniszütő, mind kifogástalan állapotban levő. Timișoara IV., Fröbl-u. 36. II. em. 25. (4175)

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba, fürdőszoba-használattal, esetleg két személy részére is, kiadó. Timișoara II., Cantacuzino-utca 4. II. em., 20. (4344)

ELŐKELŐ fényképező-műterem keres jó családból való tanulóleányt valamint fogadó hölgyet. Ajánlatokat a timișoarai kiadóhivatalba „Eletpálya” jellegre kérek. (4343)

HÁLÓSZOBA-butor, háromajtós szekrény, gyermekágy, kétszemélyes kersvet, valamint különböző háztartási cikk eladó. Timișoara III., Giurgiu-u. 2. (4423)

NYÁRI német tanfolyamok. Oktatás csoportban, vagy személy szerint is, bevált módszer szerint. Gyors eredmény. Timișoara I., Regele Mihai-körút, v. Duca-u. 6, II. em., 11.

NAGY JÖVEDELEM! Behozatali engedéllyel rendelkező üzlet keres csendes, pénzestársat közreműködés nélkül. Ajánlatokat „200.000” jellegre a timișoarai kiadóhivatalba kérek. (4172)

VESZÉK használt állapotban lévő női fehér és rózsaszín filekalapokat, még ha nem is egészen tiszták. Ch. Roos, Timișoara I., Paulescu-u. 2, I. em. 2 (a linoleum üzlet felett.) (4173)

ÜGYES kiszolgáló kisaszonyt azonnal felfogadnak. Wienert-cukrászda, Braşov, Regele Carol-u. 51. (4174)

GYERMEK-BAKANCSOT, 36 37-est, használt, de jó állapotban lévő, vennék. Ajánlatokat „Gyermek-bakanacs” jellegre a timișoarai kiadóhivatalba kérek. (4418)

CORSO-mozi, Arad

tel: 23 64. Előadások 3, 5, 7, 9-kor

Ma először.

A német és francia filmművészet együttes vígjáték-remek:

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

Edwige Feuillere

Bonaparte kisasszony

50-ÉVEN felüli bejárónőt felfogadnak célutánig, szakácsnő és szobaleány mellé. Jó fizetést adnak. Timișoara III., Iosif Gal-u. 5, 1. ajtó. (4325)

ELSŐRENDŰ nagy- és kiskereskedés, élelmezési szakmában, családi okokból átadó. Szükséges tőke 7—8 millió lej. Felvilágosítást Timișoaran 43-59 távbeszélő-szám alatt nyújtanak. (4321)

ELADÓ alig használt, jó állapotban lévő, fekete, női antilop lakk-cipő, félmagas sarokkal, valamint szép, féregmentes, politurozott ó-német ágy sodronybetéttel. Timișoara II., Joffre-u. 7, 1. ajtó. (4322)

ÁTADÓ 4-szobás, III-ik kerületi, korszerű villalakás, valamint választékosan butorozott szoba. Felvilágosítást Timișoaran II., Joffre-utca 7 szám alatt nyújtanak. Távbeszélő 43-59. (4323)

ÖTVEN ÉVEN felüli nő elmenne mindenest szakácsnőnek. Timișoara II., Matasarilor-u. 11. (4324)